

Efektywność wykorzystania energii

w latach 2010-2020

15.06.2022 r.

 0,7%

Wzrost efektywności energetycznej w Polsce w 2020 r. w stosunku do 2019 r.

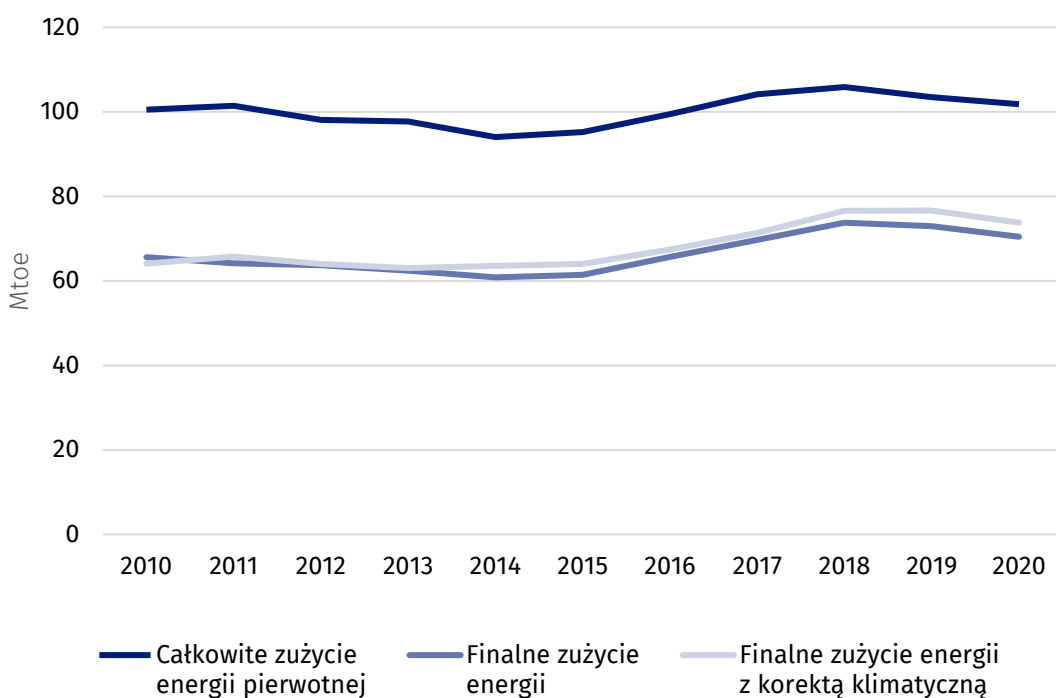
W Polsce w 2020 r. efektywność energetyczna wzrosła w stosunku do 2019 r. o 0,7%. W latach 2011-2020 roczne tempo wzrostu efektywności energetycznej wyniosło 1,5%. Energochłonność pierwotna obniżyła się w tym okresie średnio o 2,8% rocznie, a energochłonność finalna o 2,2%. Najszybsze tempo poprawy efektywności energetycznej odnotowano w transporcie (o 2,3%).

Całkowite zużycie energii pierwotnej wzrosło w latach 2010-2020 z 100,5 Mtoe do 101,8 Mtoe (0,1%/rok). Zużycie to osiągnęło najwyższą wartość w 2018 r. (105,9 Mtoe).

Finalne zużycie energii wzrosło w analizowanym okresie z 65,6 do 70,5 Mtoe, co oznacza średnie roczne tempo wzrostu 0,7%.

Całkowite zużycie energii pierwotnej w latach 2010-2020 wzrosło o 1,3 Mtoe (0,1% rocznie)

Wykres 1. Całkowite zużycie energii pierwotnej i finalne zużycie energii

Energochłonność pierwotna PKB zmniejszyła się w 2020 r. o 1,2% w stosunku do roku poprzedniego, natomiast **energochłonność finalna PKB** o 0,9%.

W stosunku do roku 2010 energochłonność PKB w 2020 r. obniżyła się o 24,7% (pierwotna) i 20,3% (finalna), po uwzględnieniu korekty klimatycznej tempo poprawy było nieznacznie niższe (odpowiednio 21,1% i 14,5%). Tempo poprawy w latach 2016-2020 było niższe niż w pierwszej połowie omawianego okresu.

Tablica 1. Tempo zmian wskaźników energochłonności PKB (%/rok)

Tempo zmian	2011–2015	2016–2020	2011–2020
Energochłonność pierwotna PKB	-3,97	-1,62	-2,80
Energochłonność pierwotna PKB z korektą klimatyczną	-3,15	-1,51	-2,34
Energochłonność finalna PKB	-4,16	-0,28	-2,24
Energochłonność finalna PKB z korektą klimatyczną	-2,91	-0,18	-1,56

Gospodarstwa domowe

Udział zużycia energii w gospodarstwach domowych w finalnym zużyciu energii wyniósł 25,6% w 2020 r. Najważniejszym kierunkiem użytkowania energii było ogrzewanie pomieszczeń, którego udział wyniósł 66,0% w 2020 r. Na ogrzewanie wody zużyto 16,1% energii, na oświetlenie i urządzenia elektryczne 9,6%, a na gotowanie posiłków 8,2%.

Tablica 2. Struktura zużycia energii w gospodarstwach domowych według kierunków użytkowania (%)

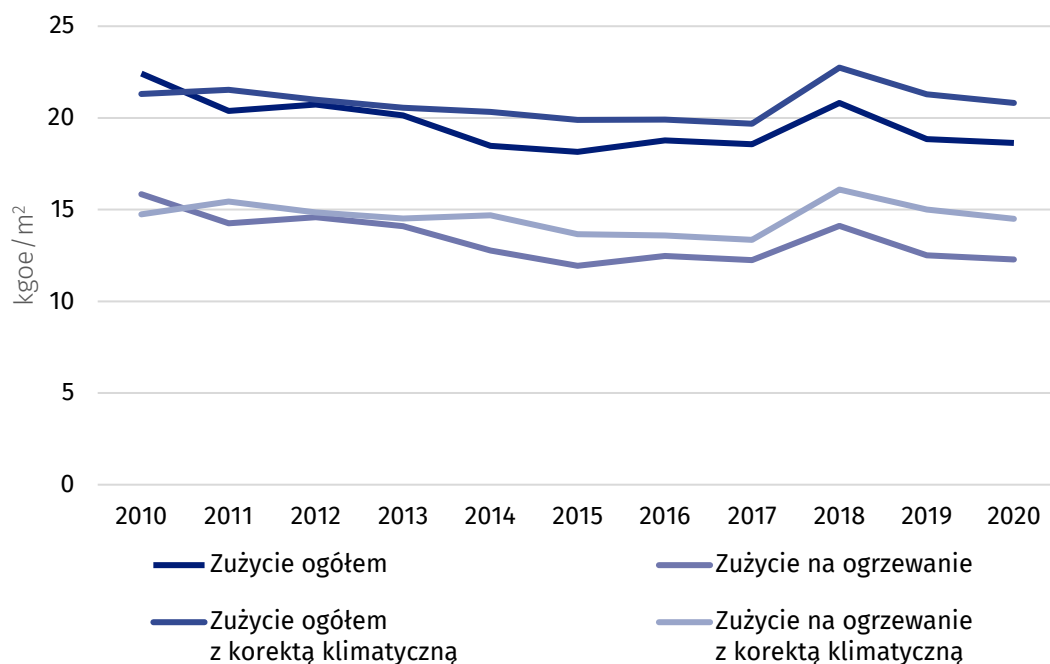
Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Ogrzewanie pomieszczeń	65,5	66,2	65,8	68,4	66,4	66,0
Ogrzewanie wody	16,2	16,0	16,3	15,3	16,1	16,1
Gotowanie posiłków	8,5	8,3	8,3	7,5	8,0	8,2
Oświetlenie	9,8 ^{*)}	9,6 ^{*)}	9,6 ^{*)}	8,7 ^{*)}	9,4 ^{*)}	9,6 ^{*)}
Urządzenia elektryczne						

^{*)} łącznie oświetlenie i urządzenia elektryczne

Zużycie energii w gospodarstwach domowych w przeliczeniu na m² wykazywało tendencję spadkową; wzrost zużycia został zaobserwowany w roku 2012, 2016 i 2018, w pozostałych latach (w tym w 2020 r.) odnotowano zmniejszenie zużycia. Wielkość zużycia wyniosła w 2020 r. 18,6 kgoe/m², w porównaniu do 22,4 kgoe/m² w roku 2010 (spadek 1,8%/rok). Po uwzględnieniu korekty klimatycznej zużycie na m² obniżyło się o 0,2%/rok.

W 2020 r. 66,0% energii zużywanej przez gospodarstwa domowe przeznaczona było na ogrzewanie pomieszczeń

Wykres 2. Zużycie energii w gospodarstwach domowych na m²

Przemysł

Finalne zużycie energii w przemyśle najniższą wartość osiągnęło w 2010 r. (14,3 Mtoe). W następnych latach obserwowano niewielkie wahania zużycia, a od roku 2016 nastąpił znaczący wzrost, do poziomu 18,2 Mtoe w 2019 r. W 2020 r. zużycie energii spadło o 6,1% w stosunku do roku wcześniejszego.

W 2020 r., w stosunku do 2010 r., wzrosło zużycie energii elektrycznej (o 40,6%), gazu ziemnego (o 15,8%), ciepła (o 27,7%) oraz pozostałych nośników (o 116,9%). Spadek zużycia nastąpił w przypadku paliw ciekłych (spadek o 28,7%) oraz węgla (o 16,2%).

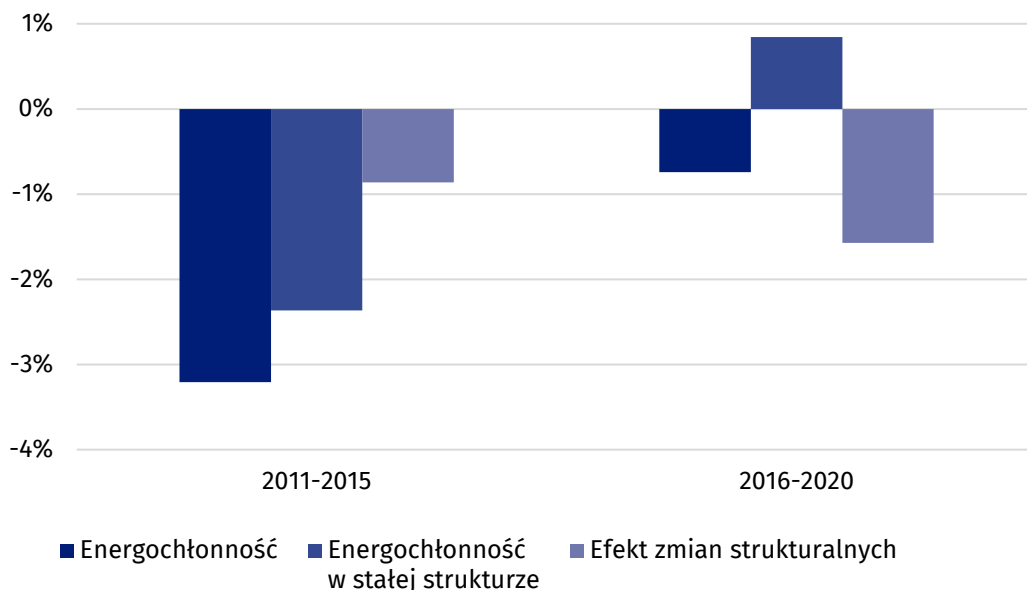
Najwyższe tempo spadku energochłonności wartości dodanej w 2020 r. w stosunku do roku 2010 odnotowano w przemyśle maszynowym i tekstylnym, natomiast w przemyśle hutniczym, spożywczym, papierniczym i środków transportu zaobserwowano wzrost energochłonności.

Tablica 3. Średnia zmiana roczna energochłonności wartości dodanej w latach 2011–2020

Przemysł	Średnia zmiana roczna
Spożywczy	0,9%
Tekstylny	-3,9%
Drzewny	-0,2%
Papierniczy	0,3%
Chemiczny	-0,7%
Mineralny	-2,6%
Hutniczy	0,4%
Maszynowy	-5,7%
Środków transportu	2,9%
Pozostały	-0,7%

W latach 2016–2020 tempo spadku energochłonności przemysłu przetwórczego wyniosło 0,7%/rok, zmiany strukturalne przyczyniły się do spadku o 1,6%/rok, podczas gdy energochłonności w stałej strukturze, a więc po wyeliminowaniu wpływu zmieniających się udziałów poszczególnych branż w ogólnej wielkości przemysłu przetwórczego wzrastała o 0,8%/rok.

Wykres 3. Energochłonność przemysłu przetwórczego – rola zmian strukturalnych (%/rok)

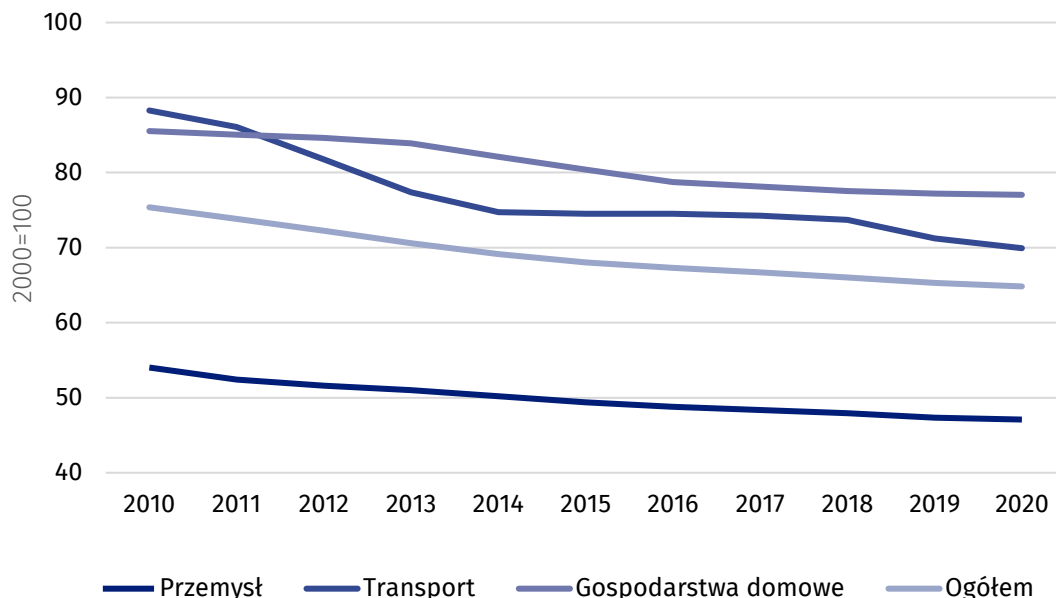
Zmiany strukturalne spowodowały zmniejszenie energochłonności przemysłu przetwórczego o 1,6%/rok w latach 2016–2020

Wskaźnik ODEX

Wskaźnik ODEX liczony do podstawy 2000=100 obniżył się w latach 2010–2020 z 75,4 do 64,8 pkt. Średnie tempo poprawy wyniosło 1,5%/rok. Najszybsze tempo poprawy (2,3% rocznie) zanotował transport, dla którego wartość wskaźnika wyniosła 69,9 pkt. w 2020 r. Najwolniejsze tempo poprawy miało miejsce w sektorze gospodarstw domowych, gdzie roczna poprawa w latach 2011–2020 wyniosła 1,0%. W sektorze przemysłu średnie tempo poprawy wyniosło 1,4%, a wartość wskaźnika w 2020 r. 47,1 pkt.

Najszybsze tempo poprawy (2,3% rocznie) zanotowano w transporcie, najwolniejsze – w gospodarstwach domowych (1,0%/rok)

Wykres 4. Wskaźnik ODEX

Dekompozycja zużycia energii

Największy wpływ na zmianę zużycia miała aktywność gospodarcza, której zwiększenie przyczyniło się do wzrostu zapotrzebowania na energię o 13,7 Mtoe w 2020 r. w stosunku do

2010 r. W przypadku gospodarstw domowych czynnikami wpływającymi na zwiększenie zapotrzebowania na energię były wzrost liczby mieszkań i zmiana stylu życia (większe mieszkania). Zmiany strukturalne w przemyśle zmniejszyły zużycie energii o 1,2 Mtoe, natomiast w transporcie zwiększyły o 1,9 Mtoe. Oszczędności energii wyniosły łącznie 9,6 Mtoe, największe zostały osiągnięte w transporcie (5,1 Mtoe). Warunki pogodowe wpłynęły na zmniejszenie zużycia energii o 4,8 Mtoe, a pozostałe czynniki na zwiększenie o 1,6 Mtoe.

Tablica 4. Wpływ czynników na zmianę finalnego zużycia energii w latach 2010–2020 (Mtoe)

Wyszczególnienie	Przemysł	Gospodarstwa domowe	Transport	Usługi	Rolnictwo	Ogółem
Zmiana zużycia	2,8	-1,0	4,6	-1,6	0,1	4,8
CZYNNIKI						
Aktywność	5,4	-	5,7	2,7	-0,1	13,7
Liczba mieszkań	-	2,4	-	-	-	2,4
Styl życia	-	0,8	-	-	-	0,8
Zmiany strukturalne	-1,2	-	1,9	-	-	0,7
Oszczędności energii	-2,2	-2,2	-5,1	0,0	0,0	-9,5
Warunki pogodowe	-	-3,5	-	-1,3	-	-4,8
Pozostałe	0,8	1,7	2,0	-3,0	0,2	1,6

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Departament Przedsiębiorstw
Dyrektor Katarzyna Walkowska
Tel: 22 608 31 25

Rzeczposzechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Karolina Banaszek
Tel: 695 255 011

Wydział Współpracy z Mediami

tel.: 22 608 38 04

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

<http://stat.gov.pl/>

@GUS_STAT

@GlownyUrzadStatystyczny

Powiązane opracowania

[Gospodarka-paliwowo-energetyczna](#)

[Zasady-metodyczne badań statystycznych z zakresu energii ze źródeł odnawialnych](#)

[Zasady metodyczne sprawozdawczości statystycznej z zakresu gospodarki paliwami i energią oraz definicje stosowanych pojęć](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Dziedzinowa Baza Wiedzy - Gospodarka Paliwowo Energetyczna](#)

[Wskaźniki makroekonomiczne](#)

[Bank Danych Makroekonomicznych](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Energia pierwotna](#)

[Energia pochodna](#)

[Zużycie energii](#)